

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ім. С. І. ЮРІЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ, ОФОРМЛЕННЯ,
ЗАХИСТУ Й ОЦІНЮВАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

першого (бакалаврського) рівня

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ»

**Тернопіль
2022**

Укладачі:

Т. О. Кізима, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

З. М. Лободіна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

С. Л. Коваль, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

І. П. Сидор, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія.

Рецензенти:

Кнейслер О. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансових технологій та банківської справи Західноукраїнського національного університету;

Рамський А. Ю., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та економіки Київського університету імені Бориса Грінченка;

Скибиляк С. І., директор департаменту фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, протокол № 10 від 13 червня 2022 р.

Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення, захисту й оцінювання курсової роботи зі спеціальності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси». Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 46 с.

Методичні рекомендації розроблено з метою встановлення єдиних підходів до вибору теми, виконання, оформлення, процедури захисту й оцінювання курсової роботи зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

© ЗУНУ, 2022.

ЗМІСТ

Вступ	4
Загальні вимоги до структури та змісту курсової роботи зі спеціальності	5
Основні етапи виконання курсової роботи зі спеціальності	9
Вибір теми курсової роботи зі спеціальності	9
Підбір літературних джерел	9
Робота над планом курсової роботи зі спеціальності	10
Структура і зміст курсової роботи зі спеціальності	11
Вимоги до оформлення курсової роботи зі спеціальності	15
Оцінювання та процедура захисту курсової роботи зі спеціальності	20
Перелік тем курсових робіт зі спеціальності	25
Список рекомендованої літератури	31
Додатки	41

ВСТУП

З метою посилення загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси» передбачено написання курсової роботи зі спеціальності.

Курсова робота зі спеціальності поєднує дисципліни та має за мету сформувати у здобувачів вищої освіти навички проведення наукового дослідження, розвинути вміння творчої самостійної роботи, оволодіння загальнонауковими і спеціальними методами сучасних наукових досліджень, поглибленим вивченням будь-якого питання чи теми освітньої компоненти. Крім цього, курсова робота зі спеціальності дає змогу виявити здатність здобувача освіти самостійно осмислити проблему, творчо, критично її дослідити, формує вміння підбирати, аналізувати й систематизувати літературні джерела; вміння застосовувати отримані знання у процесі вирішення практичних завдань; формулювати висновки, пропозиції, рекомендації щодо предмета дослідження.

Вирішуючи наукове завдання, визначене предметом дослідження, здобувачі освіти розвивають своє наукове мислення через інтеграцію знань, умінь і навичок, набутих при опануванні різних освітніх компонент.

У процесі виконання курсової роботи зі спеціальності перед здобувачем освіти постає низка питань щодо вибору теми, опрацювання літературних джерел, складання плану, організації виконання роботи і підготовки до захисту.

Курсова робота зі спеціальності повинна відповідати встановленим вимогам і виконуватися автором самостійно на основі опрацьованого теоретичного, нормативно-правового, статистичного і практичного матеріалу, містити висновки та пропозиції, бути належно структурованою та технічно оформленою. Мінімально необхідна частина унікальності тексту –75%.

Метою написання методичних вказівок є надання методичних рекомендацій здобувачу освіти щодо написання курсової роботи зі спеціальності та доведення її до логічного завершення.

1. Загальні вимоги до структури та змісту курсової роботи зі спеціальності

Метою виконання курсової роботи зі спеціальності є систематизація, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє ефективне застосування для виконання науково-прикладного завдання шляхом поглибленого опанування обраної теми та методів дослідження, демонстрації вмінь логічно-послідовного викладу дослідницького матеріалу, а також навичок практичного застосування теоретичних знань для виконання завдань відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Фінанси».

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- опрацювати, систематизувати, узагальнити та поглибити теоретичні знання у контексті вирішення певних практичних завдань;
- сформулювати конкретну прикладну проблему, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та не вирішена на практиці;
- науково обґрунтувати необхідність застосування інструментарію (методів, прийомів і засобів) для вирішення визначеної проблеми;
- встановити внутрішні і зовнішні зв'язки між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного практичного завдання;
- сформулювати висновки, рекомендації і пропозиції за результатами проведеного дослідження.

У курсовій роботі зі спеціальності здобувач освіти повинен показати:

- знання і правильне розуміння закономірностей, що формуються у фінансовій сфері;
- уміння працювати з інформаційними джерелами, користуватись законодавчим та інструктивним матеріалом, висловлювати власну точку зору щодо проблемних питань у фінансовій сфері та робити обґрунтовані висновки;
- здатність використовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та узагальнення статистичного матеріалу, застосовувати сучасну методику дослідження з використанням таблиць, графіків, схем, діаграм та інших графічних рисунків.

Виконання здобувачами освіти курсової роботи зі спеціальності спрямоване на:

- розвиток компетентностей, якими має оволодіти здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси»:
  - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
  - здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
  - розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
    - здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
    - здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
    - здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
    - здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;
    - здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
- досягнення таких результатів навчання:
  - знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
  - визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
  - знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;

- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти;
- володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення;
- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси» виконання курсової роботи зі спеціальності передбачає реалізацію відповідних функцій.

Аналітична функція передбачає уміння опрацьовувати статистичну інформацію, що стосується фінансової сфери діяльності, аналізувати ефективність використання фінансових ресурсів.

З *організаційною функцією* пов'язані навички обґрунтування альтернативних варіантів рішень, виявлення можливостей зростання доходів різних суб'єктів фінансової діяльності та оптимізації їхніх витрат.

Закріплення умінь *статистичної функції* відбувається при написанні

аналітичного розділу курсової роботи зі спеціальності, коли здобувачам освіти доводиться працювати з великою кількістю первинних документів, збирати й систематизувати фінансову інформацію.

Контрольна функція забезпечує вміння відстежувати стан виконання заходів щодо підвищення ефективності управління фінансами, систематизувати оперативну інформацію щодо виконання планових показників тощо.

Пошук достовірної інформації та її систематизація сприятиме оволодінню здобувачем освіти вміннями сучасного фахівця в межах *інформаційної функції*, яка передбачає вміння здійснювати пошук, акумулювати, систематизувати й нагромаджувати потрібну для виконання наукового завдання фінансову, нормативно-правову, соціально-економічну, науково-методичну, довідкову та іншу інформацію, перевіряти її коректність тощо.

2. Основні етапи виконання курсової роботи зі спеціальності

Виконання курсової роботи зі спеціальності охоплює кілька етапів:

- вибір теми;
- підбір та опрацювання літератури;
- складання попереднього плану;
- консультація з викладачем – науковим керівником щодо уточнення та затвердження плану курсової роботи зі спеціальності;
- написання та оформлення курсової роботи зі спеціальності;
- передача завершеної курсової роботи зі спеціальності на кафедру фінансів ім. С. І. Юрія для реєстрації та рецензування;
- оцінювання курсової роботи за встановленими критеріями оцінювання;
- захист курсової роботи зі спеціальності.

2.1. Вибір теми курсової роботи зі спеціальності

У процесі вибору теми курсової роботи зі спеціальності доцільно керуватися такими мотивами, як: обізнаність щодо проблеми та її актуальності; наявність інформаційно-статистичної бази; можливість отримання практичних результатів; можливість продовження дослідження у подальших наукових роботах (наприклад, кваліфікаційній роботі).

Вибір теми курсової роботи зі спеціальності здійснюється із запропонованого переліку тем. Здобувач освіти має право запропонувати власну тему курсової роботи, обґрунтувавши доцільність її розробки, виходячи з її актуальності, відповідності фахові, зі своїх наукових інтересів та сучасного стану розвитку наукових досліджень.

Обрана тема погоджується з науковим керівником і затверджується. Змінити або коригувати тему можна з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні здобувачем освіти доцільності таких дій.

2.2. Підбір літературних джерел

Курсова робота зі спеціальності виконується на основі поглибленого вивчення та творчого критичного осмислення спеціальної вітчизняної та

зарубіжної літератури, чинного законодавства України та міжнародних законодавчих актів, передового досвіду, у тому числі зарубіжного, щодо обраної проблеми.

Мінімальний перелік основних літературних джерел подається у цих методичних рекомендаціях, однак він відображає лише загальні тенденції щодо того чи іншого напрямку дослідження, не розкриваючи усіх глибинних аспектів. Тому з метою якісного виконання роботи здобувачам освіти необхідно здійснити самостійний підбір додаткових літературних джерел, аналіз яких забезпечить належний рівень проведення дослідження.

У процесі виконання курсової роботи зі спеціальності рекомендується використовувати літературні джерела за останні 5 років, що зумовлює необхідність ретельного вивчення нових видань підручників, навчальних і практичних посібників, монографій, а також статей у наукових журналах та періодичній пресі, які послідовно і логічно розкривають тему. Не допускається виконання курсової роботи виключно за матеріалами навчальних підручників і посібників. Основними літературними джерелами мають стати наукові видання й публікації.

Необхідну статистичну інформацію можна знайти на офіційних сайтах Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Національного банку України, Державної служби статистики України, Пенсійного фонду України, Державної служби зайнятості, Євростату, Організації з безпеки і співробітництва в Європі тощо.

Попереднє ознайомлення з літературними джерелами є основою для складання плану курсової роботи зі спеціальності.

2.3. Робота над планом курсової роботи зі спеціальності

План є важливою складовою майбутньої курсової роботи. Він визначає загальну спрямованість дослідження, дає змогу логічно пов'язати окремі проблемні аспекти обраної теми, розмістити їх у певній послідовності. При цьому слід мати на увазі, що всі проблемні аспекти пов'язані єдиною метою

дослідження. Дослідження потрібно починати із загальних теоретичних положень, а потім переходити до аналізу конкретних явищ і процесів з використанням фактографічних даних.

План самостійно складається здобувачем освіти після попереднього опрацювання інформаційних джерел, погоджується з науковим керівником та затверджується.

Структура плану визначається обсягом і складністю дослідження. Оптимальний варіант – три - чотири питання. Пункти плану повинні відображати сутність теми, бути короткими, лаконічними та викладатися у логічній послідовності.

У процесі написання курсової роботи зі спеціальності план може уточнюватися. Зміни в плані слід погоджувати з науковим керівником.

План складає основу *змісту* курсової роботи зі спеціальності.

2.4. Структура і зміст курсової роботи зі спеціальності

Курсова робота зі спеціальності повинна бути виконана самостійно і мати чітку і логічну структуру, складовими якої є такі елементи:

- титульний аркуш (додаток А);
- зміст (додаток Б);
- вступ (додаток В);
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел (додаток Г);
- додатки (за необхідності).

Титульну сторінку включають до загальної нумерації, але не нумерують. Номери наступних сторінок проставляють арабськими цифрами у верхньому правому куті.

Зміст є ідентичним до плану курсової роботи із зазначенням відповідних сторінок, з яких починається кожний структурний елемент. Його розміщують після титульної сторінки (додаток Б).

Вступ до курсової роботи зі спеціальності повинен містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- оцінювання сучасного стану проблеми, визначення вирішених та невирішених завдань, що існують у цій сфері;
- короткий аналіз досліджень провідних учених і фахівців у досліджуваній сфері;
- мету і завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження, що використовувалися у процесі написання курсової роботи зі спеціальності;
- відомості про інформаційно-фактологічну базу дослідження;
- інформацію про структуру роботи (додаток В).

Основна частина курсової роботи зі спеціальності передбачає дослідження теоретичних та проблемних аспектів обраної теми. Тому у цій частині доцільно викласти сучасні відомості та уявлення про об'єкт і предмет дослідження, які є необхідними та достатніми для вирішення завдань, поставлених у курсовій роботі. Викладаючи зміст роботи, здобувач освіти повинен показати вміння аналізувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали. Обов'язковим елементом є посилання на використані джерела інформації.

Важливим елементом роботи є аналіз нормативно-правового поля. Також у ході дослідження необхідно проаналізувати статистичні дані, які стосуються досліджуваної проблеми, джерелом яких є статистичні щорічники, дані офіційних сайтів тощо. Цифровий матеріал має бути поданий у вигляді таблиць і рисунків (схем, діаграм, графіків), які є логічним продовженням викладених теоретичних положень. Кожна таблиця та рисунок мають супроводжуватися аналізом змісту та посиланням на джерело інформації. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу – наочність. Заголовки (назви) таблиць, схем, графіків, діаграм мають відображати основний зміст матеріалу та період дослідження. У таблицях слід вказувати одиниці виміру, а в графіках та діаграмах – масштаб.

Перше питання курсової роботи має теоретичний характер, тут наводять погляди провідних вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів щодо сутності досліджуваних категорій, понять, явищ і подій; розглядають історичні аспекти еволюції фінансових відносин у досліджуваній сфері; відображають нормативно-правове забезпечення проблеми.

Друге питання курсової роботи має аналітико-дослідницький характер. Забезпечуючи логічну послідовність дослідження, він повинен поєднати викладені теоретичні засади та вміння використовувати обрані методи дослідження для аналізу та оцінки статистичних даних.

У цьому питанні розкривається сучасний стан предмета вивчення при обраному об'єкті дослідження; здійснюється аналіз фінансово-економічних показників, що характеризують стан та тенденції розвитку напрямку дослідження; проводиться кількісна та якісна оцінка факторів, що зумовили динаміку окремих показників в об'єкті дослідження.

Важливе значення має підбір і опрацювання фактичних та статистичних даних. Показники необхідно обирати не менше, ніж за останні три роки, аналізувати їх, зіставляти, узагальнювати, групувати у таблиці. Таблиці повинні бути не громіздкими, а зручними та зрозумілими для огляду й аналізу. Разом з таблицями пропонується використовувати графіки, діаграми та схеми, що дасть змогу наочно ілюструвати процеси та закономірності, які розглядаються в роботі. Формуючи таблиці і діаграми, слід продемонструвати набуті навички застосування різноманітних методів аналізу, порівняння, виявлення позитивних і негативних тенденцій, вміння оцінювати ефекти та ризики тощо. Цифрові матеріали повинні бути пов'язані із відповідними коментарями автора. В оформленні таблиць, рисунків, іншого ілюстративного матеріалу, додатків потрібно дотримуватися установлених стандартних вимог.

У *третьому питанні* обґрунтовують рекомендації, пропозиції щодо удосконалення предмета дослідження, його інформаційного, методичного та організаційного забезпечення із врахуванням результатів аналізу, здійсненого у другому питанні курсової роботи зі спеціальності. Цей пункт може містити

дослідження зарубіжного досвіду та можливостей його впровадження в Україні.

Зміст питань відповідних пунктів курсової роботи зі спеціальності має відповідати їх назві. Теоретичні положення слід пов'язувати з практичним станом досліджуваного питання. Наприкінці кожного питання стисло (2-3 речення) формуються висновки.

Висновки є окремим елементом курсової роботи, що відображає стислий виклад результатів проведеного дослідження. У висновках коротко наводяться найбільш важливі положення, які містять обґрунтовані, чіткі, лаконічні формулювання вирішеної проблеми; узагальнюються результати аналізу об'єкта дослідження за визначеним напрямом дослідження; подаються пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку діяльності. Пропозиції мають бути спрямовані як на вирішення окремих теоретичних питань, так і проблем практичного характеру. Формуючи пропозиції, необхідно визначити їхню конкретну доцільність на даний час або у майбутньому, звертаючи увагу на наслідки економічного, екологічного й соціального характеру. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду, так і шляхом узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

Додатки містять матеріал, який не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг.

Загальний обсяг курсової роботи зі спеціальності має бути в межах 30 сторінок.

Перелік літературних джерел, використаних при написанні роботи, наводиться у *списку використаних джерел*. Список використаних джерел може містити орієнтовно 20–25 найменувань. Опис використаних джерел необхідно скласти відповідно до вимог державних стандартів опису літературних джерел (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015).

3. Вимоги до оформлення курсової роботи зі спеціальності

Курсова робота зі спеціальності – це рукопис, оформлення якого має здійснюватися відповідно до встановлених стандартів і чинних вимог. Курсову роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 x 297 мм), друк виконують за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу. Набір тексту роботи має виконуватися з використанням текстового редактора MS Word, (шрифт Times New Roman, кегль (розмір) 14 з міжрядковим інтервалом 1,5). Абзацний відступ має бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25 мм).

Текст роботи слід друкувати з урахуванням таких розмірів берегів: лівий 25 мм, верхній і нижній – 20 мм, правий – 15 мм.

Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами із застосуванням наскрізної нумерації упродовж усього її тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці. Титульний аркуш потрібно внести до загальної нумерації сторінок роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Зміст роботи викладають на другій сторінці. В ньому послідовно записують найменування питання плану (ліворуч), а праворуч визначають номер сторінки, з якої воно починається. Вступ, висновки, список використаних джерел, додатки у плані нумерації не мають.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують, а їхні назви правлять за заголовки структурних елементів. Кожний структурний елемент, а також пункт починають з нової сторінки, у кінці назви крапка не ставиться.

Кожне питання, зазначене в плані курсової роботи зі спеціальності, слід виносити у заголовок і починати з нової сторінки. Перед назвою питання вказують його номер. Заголовки пунктів слід розташовувати посередині рядка і друкувати напівжирним шрифтом великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Приклад:

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО УСТРОЮ ДЕРЖАВИ

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти шляхом підчищення або зафарбовування коректором і нанесення на тому самому місці або між рядками виправленого зображення від руки. Виправлення здійснюється чорним кольором.

Після списку використаних джерел студент ставить свій підпис і дату виконання роботи. Робота подається на кафедру для реєстрації у зшитому вигляді у папці (без файлів).

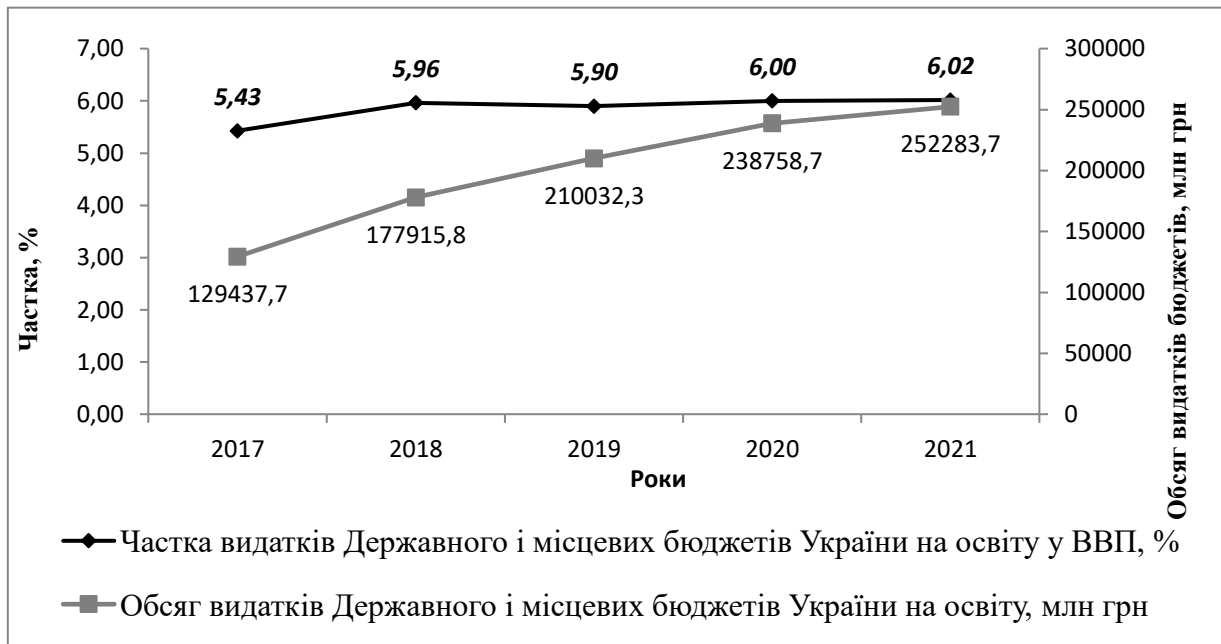
Оформлення таблиць, рисунків, цитат. Наявність у роботі ілюстрацій, які називають «рисунками» (схеми, діаграми, графіки), дає змогу викласти матеріал більш доказово, полегшує його сприйняття. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу – це наочність. Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, то необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права, тобто посилатися на джерело.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під нею. Ілюстрація позначається словом «рисунок», яке разом з номером і назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад: «Рис. 2.1. Динаміка видатків Державного та місцевих бюджетів України на надання освітніх послуг у 2017–2021 рр.» (див. приклад).

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: рис. 2.1. – перша ілюстрація у другому розділі.

Приклад:

Рис. 2.1. Динаміка витратків Державного та місцевих бюджетів України на надання освітніх послуг у 2017–2021 рр.

Примітка. Побудовано автором за даними [20]

Цифровий матеріал зазвичай оформляють у вигляді таблиць. За змістом таблиці поділяються на аналітичні і неаналітичні. Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове знання, яке описується у тексті словами «таблиця дає змогу зробити висновок, що...», «із даних таблиці видно, що...» і т. ін. В неаналітичних таблицях розміщують здебільшого числові дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

Заголовки розміщують над таблицями. Справа над тематичним заголовком з великої літери пишуть слово «Таблиця», її порядковий номер. Знак «№» перед цифрою не ставиться. Номер таблиці складається з номера питання та порядкового номера таблиці: *Таблиця 2.3* (третя таблиця другого питання).

Приклад:

Таблиця 2.3

Динаміка зовнішнього державного боргу України у 2017–2021 рр.

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
Обсяг зовнішнього державного боргу, млрд. дол.	38,8	43,4	45,6	49	50,5
Абсолютний приріст, млрд. дол.	-	4,6	2,2	3,4	1,5
Темп зростання, %	-	111,9	105,1	107,5	103,1

Примітка. Розраховано автором за даними [18]

Таблицю розміщують у тексті після першого посилання на неї. Громіздкі таблиці (обсягом А4 і більше) допоміжного чи довідкового характеру необхідно винести у додатки.

Формули розташовують посередині сторінки безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються. Зверху та знизу від кожної формули або рівняння слід залишити один вільний рядок. Формули або рівняння друкують, застосовуючи редактор формул.

До формул застосовують наскрізну нумерацію у межах розділу. Номер формули або рівняння складається із номера розділу та порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад: формула 1.3 – третя формула у першому розділі. Номер формули або рівняння зазначають в дужках у кінці того ж рядка, де записано формулу.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій їх наведено у формулі чи рівнянні. Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Цитати у роботі, які наведені дослівно, беруться в лапки. Після закінчення цитати або цифрової інформації у квадратних дужках зазначається порядковий номер джерела, який міститься у списку; далі через кому сторінка, звідки взята цитата чи цифра. Наприклад, посилання [5, с. 10] означає, що

цитату взято з джерела, зазначеного у списку використаних джерел під номером 5 на сторінці 10.

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел містить перелік джерел, із яких у роботі використано ті чи інші матеріали та на які обов'язково мають бути посилання у тексті. Цей перелік починають із нової сторінки, подаючи бібліографічні описи в порядку, за яким їх уперше згадують у тексті або в алфавітному порядку з наскрізною нумерацією.

Бібліографічні описи джерел у переліку наводять відповідно до чинних стандартів (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015).

Кількість використаних джерел у курсовій роботі зі спеціальності – 20-25 найменувань, із них 50% мають бути видані (оприлюднені) упродовж останніх 3–5 років, бажано також використовувати джерела, опубліковані за кордоном і розміщені на зарубіжних Інтернет-сайтах. Іншомовні джерела подаються мовою оригіналу.

Приклад оформлення списку використаних джерел наведено у додатку Г.

Оформлення додатків. Додатки, як продовження роботи, оформляють на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Заголовок додатка розташовують у верхній частині аркуша симетрично до тексту сторінки, він пишеться з великої букви. Праворуч над заголовком малими літерами з першої великої друкують слово «Додаток» і велику літеру, що позначає номер додатка, наприклад: «Додаток А».

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, додаток А, додаток Б). Додатки повинні мати спільну з попереднім текстом наскрізну нумерацію сторінок.

4. Оцінювання та процедура захисту курсової роботи зі спеціальності

Виконана курсова робота у встановлений термін здається на кафедру і після реєстрації передається науковому керівнику для *рецензування*. Курсова робота рецензується в межах 10 днів після її реєстрації.

У рецензії науковий керівник зазначає позитивні аспекти й недоліки курсової роботи зі спеціальності, оцінює ступінь самостійності формування основних положень та висновків, обсяг опрацьованої інформації, дотримання вимог щодо змісту й оформлення роботи, а також робить висновок щодо допуску до захисту. У результаті рецензування курсової роботи керівник оцінює якість написання роботи за 100-бальною шкалою.

У разі незадовільної оцінки робота повинна бути перероблена з урахуванням зауважень рецензента. Роботи, що не одержали позитивного відгуку наукового керівника, до захисту не допускаються.

Процедура захисту передбачає стислий виклад здобувачем освіти головних проблем дослідження та їх вирішення, відповіді на запитання.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) за курсову роботу зі спеціальності визначається як середньозважена величина від оцінки за курсову роботу безпосередньо та захист курсової роботи студентом з наступним переведенням даних 100-бальної шкали оцінювання в шкалу за системою ECTS у такому порядку:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Політика оцінювання

Система оцінювання та вимоги. Курсова робота повинна відповідати встановленим вимогам та виконуватися автором самостійно на основі опрацьованого актуального теоретичного, нормативно-правового і статистичного матеріалів, містити власні розробки і пропозиції, відзначатися практичною цінністю представлених до захисту результатів дослідження, бути належно структурованою та технічно оформленою. Перелік документів, необхідних для написання та захисту курсової роботи, а також вимоги щодо змісту, структури та порядку оформлення тексту, наведені у відповідних методичних рекомендаціях до виконання даного виду робіт.

Політика щодо дедлайнів написання курсової роботи.

Курсова робота подається на кафедру для рецензування у визначені терміни (не пізніше як за 10 днів до запланованої дати захисту).

Політика щодо академічної доброчесності. Курсові роботи, які механічно переписані з літературних джерел, нормативних документів, неопрацьовані і неоформлені належним чином, а тим більше виконані шляхом дослівного використання тексту, ідей інших авторів без посилання на відповідні джерела інформації, до захисту не допускаються. Перевірка тексту курсової роботи на унікальність проводиться на основі програми Unicheck. Допустимий рівень схожості тексту курсової роботи – не більше 25 %.

Підсумкове оцінювання

Остаточна оцінка розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Підготовка тексту роботи	60
Захист роботи	40

Критерії оцінювання курсової роботи:

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
За шкалою ECTS	За національною шкалою	Бали	
1	2	3	4

A	Відмінно	90-100	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) показав глибокі теоретичні знання зі спеціальності при виконанні курсової роботи; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; 4) виконав роботу грамотно літературною українською мовою; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, твердо і впевнено відповів на запитання членів комісії.
B	Добре	85-89	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) показав досить високі теоретичні знання зі спеціальності при виконанні курсової роботи; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати обґрунтовані висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; 4) виконав роботу грамотно літературною українською мовою, але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії;
C	Добре	75-84	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) показав добрі теоретичні знання зі спеціальності при виконанні курсової роботи; 2) володіє навиками дослідної роботи на достатньому рівні, зокрема щодо: збору даних, вміння аналізувати, критично осмислювати їх, формулювати висновки, але не завжди критично ставиться до інформації, відображеної у використаних джерелах літератури; 3) пропозиції і рекомендації є частково обґрунтованими і не завжди самостійними; 4) зміст роботи містить частково стилістичні і редакційні помилки; 5) оформлення роботи відповідає вимогам методичних вказівок; 6) на захисті показав добрі знання з досліджуваної теми та відповідав добре на поставлені додаткові питання;
D	Задовільно	65-74	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) показав достатні теоретичні знання зі спеціальності при виконанні даної роботи; 2) в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати,

			<p>осмислювати їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності;</p> <p>3) не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх;</p> <p>4) допускає помилки в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату;</p> <p>5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки;</p> <p>6) на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії;</p>
<i>E</i>	<i>Достатньо</i>	60-64	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <p>1) показав слабкі теоретичні знання зі спеціальності при виконанні даної роботи;</p> <p>2) первинними навиками дослідної роботи оволодів не в повному обсязі, зокрема, що стосується: обробки статистичних даних, їх аналізу, формулювання висновків;</p> <p>3) в роботі мають місце окремі фактичні помилки і неточності;</p> <p>4) висновки і пропозиції є недостатньо сформульованими;</p> <p>5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки та помилки у оформленні роботи;</p> <p>6) на захисті продемонстрував достатні знання з теми дослідження, не впевнено відповідає на додаткові запитання членів комісії;</p>
<i>FX</i>	<i>Незадовільно з можливістю повторного курсу</i>	35-59	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <p>1) виконав курсову роботу з порушенням вимог до виконання даного виду робіт, зокрема що стосується оформлення структурних елементів курсової роботи;</p> <p>2) зміст курсової роботи містить неактуальну аналітичну та статистичну інформацію;</p> <p>3) у роботі відсутні чи неналежно викладені висновки до роботи;</p> <p>4) містяться стилістичні недоліки та помилки;</p> <p>5) студент погано володіє інформаційною базою теми дослідження, не відповідає на додаткові запитання.</p>
<i>F</i>	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним курсом</i>	1-34	<p>Виставляється, якщо студент на захисті проявив повне незнання досліджуваної теми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи або ж не був допущений до захисту по причині недопрацювання текстової частини курсової роботи.</p>

ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Дискусійні питання сутності і функцій фінансів.
2. Дискусійні питання сутності та складу фінансової системи.
3. Фінансова політика держави та механізм її реалізації.
4. Фінансова політика України на сучасному етапі: стратегічні цілі та завдання тактики.
5. Бюджетна політика України: стан, проблеми, напрями вдосконалення.
6. Податкова політика України: основні проблеми та напрями вдосконалення.
7. Фінансовий механізм: сутність та методи впливу на процеси суспільного відтворення.
8. Роль фінансового механізму у реалізації фінансової політики.
9. Організація фінансового контролю в Україні.
10. Види, форми і методи фінансового контролю.
11. Дискусійні питання сутності і функцій податків.
12. Становлення та розвиток податкової системи України.
13. Податки на споживання у регулюванні соціально-економічних процесів.
14. Загальнодержавні податки і збори, їх роль у формуванні доходів бюджету.
15. Місцеві податки і збори як складова системи оподаткування в Україні.
16. Оподаткування доходів громадян: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії.
17. Ухилення від сплати податків як фіскальна, правова та морально-етична проблема.
18. Офшорний бізнес як форма мінімізації оподаткування.
19. Державний бюджет та його роль у бюджетній системі України.
20. Бюджетне стимулювання економічного зростання.
21. Бюджет як інструмент реалізації соціальної політики держави.
22. Бюджетна система держави: засади побудови та ефективного функціонування.
23. Бюджетний процес в Україні: практика і проблематика.
24. Бюджетний процес на локальному рівні: реалії та проблеми вдосконалення.

25. Доходи Державного бюджету України: сутність, структура, напрями оптимізації.
26. Зарубіжний досвід формування доходів держави та можливості його впровадження у вітчизняну практику.
27. Податкові надходження у системі доходів Державного бюджету України.
28. Видатки Державного бюджету України на економічну діяльність.
29. Бюджетні видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення.
30. Бюджетний дефіцит: причини та соціально-економічні наслідки.
31. Державний кредит: передумови виникнення та напрями оптимізації.
32. Комунальний кредит: сутність та перспективи розвитку в Україні.
33. Державний борг: структура та механізм формування.
34. Державний борг в Україні: специфіка управління та обслуговування в умовах воєнного стану.
35. Боргова політики України в умовах повномасштабної військової агресії.
36. Місцеві бюджети – фінансова основа органів місцевого самоврядування.
37. Роль місцевих бюджетів в економічному і соціальному розвитку територій.
38. Доходи місцевих бюджетів України.
39. Соціальна спрямованість видатків місцевих бюджетів.
40. Видатки місцевих бюджетів та напрями їх реструктуризації.
41. Міжбюджетні відносини в Україні та напрями їх удосконалення.
42. Соціальний захист населення та його фінансове забезпечення.
43. Соціальні позабюджетні фонди та їх призначення.
44. Державне пенсійне страхування в Україні.
45. Доходи і видатки Пенсійного фонду України.
46. Пенсійний фонд України як фінансовий інститут.
47. Вітчизняна практика і зарубіжний досвід пенсійного страхування.
48. Недержавні пенсійні фонди в системі пенсійного забезпечення.
49. Доходи і видатки фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
50. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання: джерела формування і напрями використання.

51. Державна підтримка розвитку малого і середнього бізнесу в Україні: фінансовий аспект.
52. Фінансові аспекти туристичного бізнесу.
53. Особливості фінансів бюджетних установ.
54. Фінансове забезпечення закладів освіти в Україні.
55. Зарубіжний досвід фінансового забезпечення освітніх послуг: переваги, недоліки, можливості використання.
56. Фінансування закладів охорони здоров'я в Україні.
57. Фінансові ресурси установ охорони здоров'я.
58. Світові моделі фінансового забезпечення охорони здоров'я та можливості їх використання в Україні.
59. Фінансове забезпечення установ культури і мистецтва: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії.
60. Формування фінансових ресурсів комунальних підприємств.
61. Фінанси банківських установ.
62. Фінансові ресурси банку: склад, структура, специфіка формування.
63. Проблемні кредити банку: сутність та напрями мінімізації.
64. Фінанси страхових компаній.
65. Фінанси некомерційних організацій – об'єднань громадян.
66. Фінанси політичних партій: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії.
67. Особливості фінансів добродійних фондів.
68. Фінансова діяльність фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.
69. Фінанси домогосподарств у фінансовій системі України.
70. Бюджет домогосподарства: сутність, структура, напрями оптимізації.
71. Специфіка формування доходів домогосподарств в Україні.
72. Витрати домогосподарств: сутність та напрями оптимізації.
73. Заощадження домогосподарств: мотиви, чинники, основні форми.
74. Фінансова поведінка домогосподарств.
75. Страховий ринок України: сучасні тенденції і перспективи розвитку.
76. Майнове страхування та його розвиток в Україні.
77. Страхування життя: сутність та перспективи розвитку в Україні.

78. Фінансовий ринок: сутність, структуризація, перспективи розвитку.
79. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх розвиток в Україні.
80. Тенденції розвитку ринку цінних паперів в Україні.
81. Фондова і валютна біржі: фінансові аспекти діяльності.
82. Фінансові посередники та їх роль у розвитку фінансового ринку України.
83. Фінансовий менеджмент як вид управлінської діяльності.
84. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.
85. Механізм фінансового менеджменту: сутність, складові, напрями вдосконалення.
86. Фінансова безпека держави та напрями її забезпечення.
87. Світові фінансові кризи та їх вплив на фінансову безпеку держави.
88. Міжнародний фінансовий ринок: сутність, складові, перспективи розвитку.
89. Міжнародний валютний ринок: сутність, специфіка функціонування та тенденції розвитку в сучасних умовах.
90. Міжнародний ринок цінних паперів: сутність, специфіка функціонування та перспективи розвитку.
91. Міжнародний кредитний ринок: сутність, основні тренди та вектори розвитку.
92. Міжнародний ринок золота: сутність, специфіка функціонування та перспективи розвитку в сучасних умовах.
93. Фінансові ризики на світовому фінансовому ринку.
94. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями.
95. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір.
96. Міжнародний Валютний Фонд: сутність, специфіка функціонування та роль в системі міжнародних фінансів.
97. Група Світового банку та її роль в системі міжнародних фінансів.
98. Особливості організації фінансів Європейського Союзу.
99. Фінансові аспекти інтеграції України до Європейського Союзу.
100. Досвід реформування державних фінансів у країнах–членах Європейського Союзу.
101. Особливості фінансової політики держави в умовах воєнного стану.

102. Функціонування публічних фінансів в умовах повномасштабної війни в Україні.
103. Функціонування фінансів територіальних громад в умовах повномасштабної війни в Україні.
104. Особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану.
105. Фінансові технології та їх роль у розвитку фінансового ринку в Україні.
106. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації національної економіки.
107. Сучасні тренди розвитку основних форм грошей в умовах цифрової економіки.
108. Особливості функціонування грошових систем в умовах цифрового розвитку національної економіки.
109. Банківське кредитування як джерело фінансового потенціалу суб'єктів господарювання.
110. Аналіз кредитного портфеля комерційних банків України в умовах сучасних викликів.
111. Вплив банківських кредитів на розвиток національної економіки України.
112. Сучасний стан та перспективи розвитку банківського кредитування фізичних осіб в Україні.
113. Вектори розвитку банківської системи України в умовах сучасних викликів.
114. Особливості розвитку ринку банківських послуг в Україні.
115. Забезпечення фінансової стабільності банків у контексті розвитку корпоративного управління.
116. Механізм забезпечення фінансової безпеки банківського сектору економіки України.
117. Напрями підвищення рівня фінансової безпеки банківського сектору економіки України.
118. Роль Національного банку України у забезпеченні фінансової стійкості банків.
119. Вектори забезпечення фінансової стійкості та надійності банків в Україні.

120. Аналіз впливу показників діяльності банківських установ на їх фінансову стійкість.
121. Тенденції валютного регулювання в Україні в умовах військового стану.
122. Аналіз діяльності банків України на ринку платіжних карток.
123. Роль банків у розвитку фінансово-промислових груп в Україні.
124. Депозитні програми як основа депозитної політики вітчизняних банків.
125. Аналіз сучасного стану ринку банківських депозитів в Україні.
126. Проблемні кредити банківських установ: світова практика та вітчизняні реалії.
127. Митна справа в контексті інтеграції України в глобальну економіку.
128. Завдання митних органів України в умовах воєнного часу.
129. Прагматизм управління ризиками у митній сфері України.
130. Місце і роль митної справи в системі національної безпеки держави.
131. Державна митна служба та її місце в повоєнному відновленні України.
132. Ефективність справляння митних платежів в Україні.
133. Зарубіжний досвід функціонування митних інституцій.
134. Становлення управлінсько-організаційної структури митних органів в Україні.
135. Економічний зміст митної вартості товарів та еволюція її калькулювання.
136. Митна політика Європейського Союзу в умовах подолання COVID-19.
137. Сучасний порядок митного оформлення та оподаткування особистих речей, що ввозяться громадянами в Україну.
138. Засоби та способи переміщення товарів (інших предметів) через митний кордон України.
139. Прагматизм переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.
140. Митне оформлення та особливості оподаткування гуманітарної допомоги в умовах воєнного часу.
141. Превенція порушення митних правил в Україні та ЄС.
142. Спеціальні спрощення митних процедур при переміщенні товарів і транспортних засобів через митний кордон в умовах війни.

143. Митно-брокерська діяльність та особливості її регулювання в Україні.
144. Діджиталізація митної сфери України з урахуванням функціоналу автоматизованої системи митного оформлення «Інспектор–2006».
145. Перспективні напрями діджиталізації сервісної роботи митних та податкових органів в Україні на базі досвіду розвинених країн світу.
146. Оптимізація грошових потоків на підприємстві: вітчизняний досвід і зарубіжна практика.
147. Фінансова стратегія управління капіталом підприємства.
148. Управління формуванням власного капіталу підприємства.
149. Управління формуванням позичкового капіталу підприємства.
150. Оцінка вартості капіталу підприємства: основні підходи.
151. Управління фінансовою діяльністю підприємства.
152. Напрями оптимізації структури капіталу підприємства.
153. Фінансова стратегія і тактика управління активами підприємства.
154. Напрями удосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємства.
155. Доходи та витрати на підприємстві: політика управління.
156. Планування та управління формуванням прибутку підприємства.
157. Стратегія і тактика управління фінансовими ризиками підприємства.
158. Страхування та хеджування фінансових ризиків підприємства.
159. Інвестиційна діяльність підприємства та напрями її удосконалення.
160. Методи оцінки інвестиційних проектів: практика застосування.
161. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
162. Оцінювання рентабельності підприємства.
163. Оцінка ділової активності підприємства.
164. Антикризове фінансове управління на підприємстві.
165. Методи прогнозування банкрутства підприємств.
166. Управління фінансовими ресурсами страхових компаній.
167. Фінанси територіальних громад в Україні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.
2. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні : монографія / за заг. ред.: Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2018. 132 с.
3. Булавинець В., Карпишин Н. Резерви зростання доходів місцевих бюджетів України. Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій : монографія / За ред. Л. Гур'янової, В. Цибакової. Харків: ВШЕМ – ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2019. С. 76-86.
4. Булавинець В. М. Особливості заощаджувальної поведінки домогосподарств в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>
5. Бюджетна система : підручник / за ред. В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-IV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245617>
7. Валігура В. А., Герчаківський С. Д. Актуалітети гармонізації акцизного оподаткування енергопродуктів в ЄС та Україні. *Світ фінансів*. 2022. Вип.3.
8. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
9. Войцещук А. Д. Митний простір України : глобальні виклики та ризики : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 438 с.
10. Гаряга Л. О., Куліш Р. Р. Фінансова безпека банківської діяльності в умовах цифровізації. *Проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 163–171.
11. Герчаківський С. Д. Антикризове податково-митне регулювання в контексті протидії поширенню COVID-19 в Україні. *Економічний аналіз*. 2022. №3.
12. Герчаківський С. Митна справа : навч. посібник. Тернопіль, 2020. 316 с.
13. Герчаківський С. Д., Герчаківська О. Я. Фіскально-правовий моніторинг судового розгляду справ про митні правопорушення. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 3. С. 34-44.

14. Гончаренко А. С. Вплив сучасних цифрових технологій на конкурентні позиції банків на фінансовому ринку. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2021. Випуск 2 (88). С. 35-39.
15. Горин В. П. Соціетальні детермінанти трансформації соціальної функції держави. *Агросвіт*. 2022. № 19. С. 11-17.
16. Горин В. П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 516 с.
17. Горин В. П., Карпишин Н. І. Особливості фандрайзингу у публічному секторі економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 16. С. 13-19.
18. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн : навч. посіб. / І. А. Гуцул. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 198 с.
19. Гуцул І. А., Крисовата К. В., Титор В. Й. Актуальні тенденції митно-тарифного регулювання зовнішньої торгівлі України. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-6>
20. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
21. Дем'янишин В., Лободіна З., Кізима Т. Організаційно-методичні засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист сімей з дітьми. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 1 (95). С. 69-85.
22. Дем'янишин В., Лободіна З. Розвиток вчення про фінансову політику, фінансову систему, фінансово-кредитний механізм та фінансові ресурси у працях українського науковця Михайла Крупки. *Світ фінансів*. 2022. Випуск 4 (696). С. 118–140.
23. Дзюблюк О. В. Економічний розвиток і банківський сектор в умовах глобальної пандемічної кризи. *Фінанси України*. 2020. № 6. С. 25–55.
24. Дзюблюк О. В. Основні тенденції і перспективи готівкового грошового обігу в епоху цифровізації економіки і банківської справи. *Банківська справа*. 2021. №2. С. 3-27.

25. Дзюблюк О. В. Сучасні аспекти електронних грошей в умовах цифровізації банківського бізнесу. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. №2. С. 76-93.
26. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 42–45.
27. Квасницька Р., Доценко І., Приступа Д. Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банку. *Сучасна економіка*. 2021. № 25. С. 73-78.
28. Кізіма Т. Кредитна поведінка домогосподарств: структурно-аналітичний аспект. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 1 (58). С. 7-18.
29. Кізіма Т.О. Напрями реструктуризації фінансової системи України у контексті сучасних глобальних трендів. Сьомі Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія : зб. наук. праць. (м. Тернопіль, 16 лист. 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 146 с. С. 60-62.
30. Кізіма Т. Фінансові інструменти залучення заощаджень домогосподарств до інвестиційних процесів: прагматико-аналітичний аспект. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2018. Вип. 4 (90). С. 33-47.
31. Кізіма Т., Хамига Ю. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 2 (59). С. 109-123.
32. Кнейслер О., Спасів Н., Кізіма Т. Фінанси об'єднаних територіальних громад у фінансовій системі України. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 1 (60). С. 8-19.
33. Коваль С.Л., Сидор І.П. Фінансове забезпечення банківських послуг. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 30–35.
34. Коваль С. Л. Система державного соціального страхування: досвід України та Німеччини. *Світ фінансів*. 2018. Вип. 2 (55). С. 67–77.
35. Коваль Я. С. Механізми державного регулювання антикризовим управлінням економічною безпекою банківських установ України: монографія. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 200 с.

36. Кошельок Г. Грошові потоки в системі управління діяльністю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 5 (16). С. 50–57.
37. Крисовата К. В. Ефективність митного контролю в контексті протидії фіскальним ризикам та контрабандним явищам. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/463>
38. Кузьменко О.В., Овчаренко В.О. Тенденції розвитку сучасних банківських технологій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 2. С.98–103.
39. Курков М. С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 52/2. С. 147–153.
40. Лободіна З. М. Бюджетний механізм: концептуальні засади та перспективи модернізації: монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 412 с.
41. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізима Т., Савчук С. Сучасні тенденції розвитку та наслідки трансформації бюджетної системи України в контексті реформування управління публічними фінансами. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 4. С. 38–56.
42. Макогон В.Д., Адаменко І.П. Державні та муніципальні фінанси в умовах економічних перетворень. *Економічний вісник університету*. 2020. Вип. 46. С. 177-183.
43. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7064>
44. Малиняк Б. С. Недоліки планування бюджетів об'єднаних територіальних громад органами місцевого самоврядування та шляхи їх усунення. *Фінанси України*. 2019. Вип. 5. С. 79–96.
45. Митний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 верес. 2021 р. К. : ЦУЛ, 2021. 289 с.
46. Міжнародні фінанси : навчальний посібник / Т.О. Резнікова, А.О. Мельник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 248 с.

47. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / І.М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
48. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 300 с.
49. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 32–37.
50. Письменний В.В. Теоретико-методологічні аспекти формування доходів місцевих бюджетів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 468 с
51. Податкова система : підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк. К.: Знання України, 2019. 567 с
52. Податковий кодекс України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
53. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
54. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV (редакція від 05.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
55. Публічні фінанси: навч. посіб. / за ред. : О. П. Кириленко. Тернопіль : Вектор, 2018. 294 с.
56. Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М., Світлична К. С., Сулова Т. О. Стратегічний фінансовий менеджмент у діяльності корпорацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. № 2 (37). С. 134–141.
57. Руда О. Л. Розвиток страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7634>
58. Семенченко А.І. Інформаційно-комунікаційні технології в публічному управлінні місцевими фінансами: стан та перспективи розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. №13-14. С. 86-91.
59. Сидор І. П. Державне пенсійне страхування в Україні: сучасні тенденції та

- виклики. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць (ISSN 2313-4569); за ред. М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2018. № 2 (66). С. 210-222.
60. Сидор І. П. Домінанти впливу макроекономічних показників на добробут нації. *Економіка та суспільство*. 2018. Випуск 16. С. 795–802.
61. Сидор І. П. Міжбюджетні трансферти в системі доходів місцевих бюджетів: сучасний стан та напрями удосконалення. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 32. С. 363-370.
62. Сидор І. П. Моніторинг планування видатків місцевих бюджетів: ключові аспекти удосконалення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 21. С. 85-89.
63. Сидор І., Денисюк Т. Державне пенсійне страхування в Україні: виклики сучасності та напрями реформування. *Світ фінансів*. 2022. № 1. С. 22-35.
64. Сидор І. П., Карпишин Н. І. Місьцеве оподаткування у контексті фінансового забезпечення суспільних послуг. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8182>
65. Сидор І.П., Коваль С.Л. Фінансові аспекти функціонування територіальних громад: теоретико-концептуальний зріз. *Економічні студії*. 2021. № 1 (31). С. 130–137.
66. Сидор І. П., Петрушка О. В. Внутрішній аудит в системі надання послуг з державного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/892/902>
67. Сидор І. П., Петрушка О. В. Моніторинг формування зовнішнього державного боргу України. *Фінансовий простір*. 2019. № 3 (35). С. 178-191.
68. Сидорович О. Ю., Герчаківський С. Д. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1. С. 210-226.
69. Сидорчук А., Кириленко О., Коваль С., Сидор І. Аналіз витрат як складова оцінки фінансового стану домогосподарств. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. Вип. 3 (44). Р. 82–91.
70. Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних

- трансформацій: монографія. / за ред. : Л. Гур'янової, В. Цибакової; Братислава – Харків : ВШЕМ – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 188 с.
71. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні : монографія / А. І. Крисоватий, Є. П. Бондаренко, В. А. Валігура [та ін.]; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2020. 414 с.
72. Теорія фінансів : навчальний посібник / О.А. Вінницька.; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. 309 с.
73. Трансформація банківської системи у контексті глобалізаційних викликів: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Vienna : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 354 с.
74. Тулай О. І. Методологічні аспекти дослідження державних фінансів. *Економічний форум*. 2019. № 1. С. 158-165.
75. Управління фінансами територіальних громад: теорія і практика : монографія. / за ред. : О. П. Кириленко. Тернопіль, 2019. 280 с.
76. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія / Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. та ін. ; за ред. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2019. 306 с. URL : <http://ief.org.ua/docs/mg/311.pdf>
77. Фінанси підприємств : підручник / [Н.О. Власова та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
78. Фінанси : підручник / Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. ; за ред. В.І. Грушка. К.: Ліра-К, 2020. 600 с.
79. Фінанси : підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій [та ін.] ; за ред. І. О. Лютого. К. : Ліра-К, 2021. 728 с.
80. Хомутенко А.В. Державний контроль ефективності управління державними фінансами України. *Економіка та держава*. 2020. №2. С. 48-56.
81. Хомутенко А.В., Хомутенко В.П. Організаційний ефект від управління державними фінансами України. *Економіка та держава*. 2020. №7. С. 55-60.
82. Шаров О.М. Глобалізація грошей. Економіософський/монетарософський

- трактат з питання еволюції грошей : монографія. НАН України, ДУ«Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2022. 667 с.
83. Швайко М., Микиша А. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України. *Соціальна економіка*. 2022. № 63. С. 145-155.
84. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. К : ЦУЛ, 2019. 488 с.
85. Шулюк Б. С. Особливості формування фінансового механізму державно-приватного партнерства: інституційний підхід. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 4 (72). Ч. 2. С. 173–177.
86. Щербань О., Невдачина О. Теоретичні аспекти визначення сутності та структури капіталу підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 3 (14). С. 284–289.
87. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81–84.
88. 2023 banking and capital markets outlook. Deloitte Development LLC, 2022. 72 p.
89. Dubrovina N., Neubauerova E., Fabuš M., Tulai O. The evaluation of indices of public finance distribution on central and local levels for EU countries. *Journal of European Economy*. 2019. № 4. P. 454-465.
90. EU Customs strategy : Taxation and customs union / European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en
91. Giebe C., Hammerström L., Zwerenz D. Big Data & Analytics as a sustainable Customer Loyalty Instrument in Banking and Finance. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2019. Vol. 3(4). P. 74-88.
92. Global Banking Annual Review 2022: Banking on a sustainable path. McKinsey & Company. 2022. 46 p.
93. Kizyma T. Priorities for the household finance development and the financial literacy formation of population. *Modern Ukrainian financial science: theoretical paradigm & practical concept of public finance : monograph / V. Fedosov, A.*

- Krysovaty, V. Oparin, P. Yukhymenko. Oklahoma City: Draft2Digital Publishing House, 2018. P. 415-431.
94. Kizyma T. O., Lobodina Z. M., Khamyha Yu. Ya. Fraud with financial resources of the state: types and effect on the shadow economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 2(29). P. 355–363.
95. Kizyma T. O., Lobodina Z. M., Kizyma A. Ya. Optimization of budget funds expenditures on organization of the state activity. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. Vol. 2(25). P. 183–190.
96. Kozarezenko L., Petrushenko Y. Tulai O. Innovation in public finance management of sustainable human development activities. *Marketing and Management of Innovations*. 2018. № 4. P. 191–202.
97. Krysovaty A., Desyatnyuk O., Tulai O. Public finances and sustainable development: opportunities and challenges. Social, economic, legal and financial challenges in the context of global transformations: Monograph. Bratislava-Kharkiv, 2019. P.10–17.
98. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioral finances. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. Vol. 5 (46). C. 109–125.
99. Lobodina Z. M., Lopushniak H. S., Kizyma T. O., Lyvdar M. V. Inclusive budgeting: theoretical aspects, prerequisites and necessity for its implementation in Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. Vol. 2 (33). P. 463–472.
100. Malyniak B., Martyniuk O., Kyrylenko O. Corruption and efficiency of public spending in states with various public management types. *Economic Annals-XXI*. 2019. 178 (7–8). P. 17–27.
101. Mishkin F. S. The economics of money, banking, and financial markets, 13th edition. New York: Pearson Education Limited, 2022. 717 p.
102. Richard W. Tresch. Public Finance: A Normative Theory : textbook. 4th edition, Academic Press, 2022. 568 p.
103. Secinaro S., Calandra D., Petricean D., Chmet F. Social Finance and Banking Research as a Driver for Sustainable Development: A Bibliometric Analysis.

Sustainability. 2021. Vol. 13. № 330.

104. Tulai O., Petrushenko Y., Glova J., Sydor I., Ponomarenko O. The impact of decentralization on the financial support of regional development. *Investment Management and Financial Innovations*. 2019. Vol. 16, Issue 4. P. 1–15.
105. Vdovychenko A. How does fiscal policy affect gdp and inflation in Ukraine? *Visnyk of the National Bank of Ukraine*. № 244. 2018. PP. 25–43.

ІНТЕРНЕТ – РЕСУРСИ

1. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL:
<https://openbudget.gov.ua/>
2. Державний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<https://mof.gov.ua/uk>

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія

КУРСОВА РОБОТА
на тему
**«БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС НА ДЕРЖАВНОМУ
РІВНІ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ»**

Студента групи ФФ-31

Тарасюка В. С.

Науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансів ім. С. І. Юрія

Коваль С. Л.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Тернопіль – 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Сутність та нормативно-правові засади організації бюджетного процесу.....	5
2. Сучасні тенденції та проблеми організації бюджетного процесу в Україні.....	10
3. Зарубіжний досвід організації бюджетного процесу та можливості його імплементації у вітчизняну практику.....	16
Висновки.....	21
Список використаних джерел.....	23
Додатки.....	25

ДОДАТОК В

ВСТУП

Важливою складовою бюджетного процесу та невід’ємним елементом бюджетного механізму є міжбюджетні відносини, що представляють собою систему зв’язків між органами державної влади та органами місцевого самоврядування щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання покладених на них функцій...

...

Для досягнення поставленої у роботі визначено такі завдання:

- розкрити теоретичні засади ...;
- розглянути методичку розрахунку ... ;
- проаналізувати практику ... ;
- провести оцінювання порядку ...;
- обґрунтувати основні шляхи вдосконалення ....

Об’єктом дослідження є процес організації ... .

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування ... .

Методи дослідження. У процесі дослідження використані загальні методи наукового пізнання ...

Інформаційно-фактологічною базою дослідження є вітчизняна нормативно-правова база, що визначає засади функціонування ... ; звітні та статистичні дані Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державної служби статистики України; огляди Світового банку й інших міжнародних фінансових організацій; звіти науково-дослідних центрів та установ, а також монографії та інші праці вітчизняних і зарубіжних авторів з проблематики дослідження.

Курсова робота складається зі вступу, основної частини, висновків та списку використаних джерел. Курсова робота викладена на ... сторінках, містить ... рисунків, ... таблиць. Список використаних джерел налічує ... найменування.

ДОДАТОК Г

Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

В Україні 1 липня 2016 р. набув чинності ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщення у документах.

Зразки оформлення різних категорій джерел та інформаційних ресурсів, використаних при написанні роботи наведено нижче.

Характеристика джерела	Приклади оформлення
Книги: Один автор	1. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 416 с.
Два автори	1. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків : Право, 2016. 44 с. (Серія "Наукові доповіді"). 2. Сидор І. П., Коваль С. Л. Фінансова політика : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 122 с.
Три автори	1. Лободіна З. М., Сидор І. П., Дем'янюк А. В. Бюджетна система у таблицях і схемах : навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2017. 278 с.
Чотири і більше авторів	1. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія. / за ред. О. П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 414 с. 2. Шемаєва Л.Г., Юрків Н.Я., Гладких Д.М., Лондар Л.П., Касперович Ю.В. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні : анал. доп./ за заг. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2018. 132 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні: навч. посібн. / Гупаловська М. Б., Коваль С. Л., Русін В. М., Сидор І. П., Шулюк Б. С.; за ред. : В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 214 с. 2. Соціальне страхування : підруч. / Кириленко О. П., Толуб'як В. С., Русін В. М. та ін.; за ред. О. П. Кириленко, В. С. Толуб'яка. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2016. 353 с. 3. Напрями формування податкової політики України в контексті фіскальної децентралізації та розширення бази оподаткування: монографія / за ред. : А. І. Крисоватого, О. М. Десятнюк. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 182 с.
Багатотомні видання	1. Фінансово-економічна грамотність: підруч.: за ред.: О. Б. Жихор, О. В. Димченко. у 2-х частинах. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. Частина 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с.
Автореферати дисертацій	1. Шевчук А. М. Економічний капітал банків в управлінні системними ризиками: автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2017. 20 с.
Дисертації	1. Тулай О. І. Державні фінанси у забезпеченні сталого людського розвитку : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т Тернопіль, 2016. 500 с.

Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : Законодавство України з останніми змінами 2019. Київ : Видавництво Право, 2019. 75 с.</p> <p>2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08 липня 2010 року № 2456-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2010. № 50–51. ст.572.</p> <p>3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2012. № 44–45. № 46–47. № 48. ст.552.</p> <p>4. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 13–14. № 15–16. № 17. ст. 112.</p> <p>5. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 23 листопада 2017 року № 2629-VIII. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-18 (дата звернення: 15.12.2017).</p> <p>5. Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1202. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 12. С. 530–543.</p> <p>6. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. Урядовий кур'єр. 2019. 2 жовтня (№ 188). С. 12.</p>
Частина видання: Книги	<p>1. Сидор І. П. Бюджетна децентралізація в контексті наповнення місцевих бюджетів. <i>Формування фінансового механізму сталого розвитку України</i>: монографія. / за ред. : О.П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль, 2017. С. 78–88 с.</p> <p>2. Дерлиця А. Ю. Характеристика бюджетного процесу в Україні. Бюджетна система : підручник / за ред. : С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. С. 151–156.</p>
Частина видання: матеріали конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Тулай О. І. Фінансові домінанти сталого людського розвитку. <i>Актуальні проблеми економіки 2014</i> : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 груд. 2014 р.) / за наук. ред. М. М. Єрмошенка. Київ : Нац. акад. управл., 2014. С. 97–101.</p> <p>2. Круп'як І. Проблеми фінансового забезпечення сталого розвитку економіки держави. <i>Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір</i> : зб. матер. III міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 10 верес. 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 111–113.</p>
Довідкові видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінанси. <i>Фінансовий словник</i>. Львів, 1997. С. 466.</p>
Періодичні видання (журнали, газети)	<p>1. Тулай О. І. Проблеми та перспективи державного фінансування системи охорони здоров'я в Україні. <i>Фінанси України</i>. 2016. № 4 (245). С. 84–99.</p> <p>2. Тулай О. І., Гумовська І. М. Сталий людський розвиток: генезис та сучасне бачення в контексті фінансової науки. <i>Журнал європейської економіки</i>. 2015. Т. 14, № 2. С. 149–165.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1 травня 1997 року № 280/97-ВР. Дата оновлення: 31.10.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80(дата звернення: 15.07.2018).</p> <p>2. Річний звіт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг про стан і розвиток страхового ринку України в 2018 році : URL : http://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/zv%202018.pdf (дата звернення 20.07.2018).</p>

	<p>3. Махмудов Х. З., Даценко В. В. Напрями вдосконалення пенсійного страхування як елемента фінансової системи держави. URL : http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/5947/1/10_30_42.pdf. (дата звернення 10.07.2018).</p> <p>4. Халецька К. Як розрахувати свою пенсію за новою формулою? Громадське радіо. URL : https://hromadskeradio.org/programs/hromadska-hvylya/yak-rozrahuvaty-svoyu-pensiy-formuloyu (дата звернення 25.07.2018).</p>
--	---